

státu neb kohokoliv na právech inmaterielních. V úmyslu, lstivým předstíráním příslušného vzdělání vymoci si udělení místa úředníka s platem X. hodn. tř., dlužno spatřovati poškození státu v jeho právu, udíletí místo takové osobám dle platných předpisů kvalifikovaným. Při tom pachatel zodpovídá dle §u 203 tr. zák. za účinek, který ze skutku dle jeho vědomí nevyhnutelně povstati musí, totiž v tomto případě za poškození státu na hmotném majetku vyplacením požitků X. místo XI. hodn. tř. Na tom nic nemění, že pachatel konal skutečně službu tak jako úředník s příslušným vzděláním. Neboť hmotněprávní nároky veřejného úředníka nezávisejí přímo na skutečném konání práce, nýbrž na postavení ve státní službě, založeném aktem jmenovacím, a nejsou proto pouhou odplatou za konanou práci ve smyslu soukromoprávním. Z těchto vývodů plyne, že výrok nalézacího soudu, že vzhledem k nedostatku zjištění podvodného úmyslu obžalovaného neshledává v jednání obžalovaného skutkové podstaty zločinu podvodu, spočívá na právně pochybeném názoru nalézacího soudu o pojmu podvodného úmyslu dle §u 197 tr. zák., že napadený výrok jest tudíž ve smyslu §u 281 čís. 9 a) tr. ř. zmatečným. Přisvědčiti dlužno konečně i vývodům stížnosti s hlediska téhož zmatku napadajícím výrok sprostňující obžalovaného obžaloby pro přestupek zpronevěry. Názor nalézacího soudu, že skutkové podstaty přestupku zpronevěry zde není, jelikož nepokládá za to, že obžalovaný jednal v úmyslu ziskuchtivém, jakého vyžaduje přestupek zpronevěry, jest mylným. Skutková podstata zpronevěry nevyhledává zvláštního úmyslu ziskuchtivého, stačí vědomé bezprávné přivlastnění si nebo zadržení věci svěřené. Výše škody (cena zpronevěřené věci) má jen význam pro vyměření trestu.

Čís. 1271.

V pouhém trpění uloupené věci ve stavení nelze ještě bez dalšího spatřovati úmyslnou činnost, směřující k tomu, by poškozenému znovunabytí uloupeného předmětu bylo stíženo (§ 196 tr. zák.).

(Rozh. ze dne 28. září 1923, Kr II 404/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Olomouci ze dne 8. března 1922, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem podle §u 196 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Zmateční stížnost obžalovaného Josefa S-a namítá, dovolávajíc se důvodů zmatečnosti čís. 5, 9 a) §u 281 tr. ř., jednak, že pro rozsudkový výrok, vztahující se na stěžovatele, nejsou v rozsudku uvedeny dostatečné, pokud se týče žádné důvody, jednak, že ohledně stěžovatele, o němž není zjištěno, že uloupenou věc na se převedl, není splněna skutková podstata zločinu podílnictví na loupeži dle §u 196 tr. zák. Zmateční stížnost jest v obojím směru odůvodněna. Obžalovací spis klade oběma obžalovaným za vinu zločin podílnictví na loupeži dle §u 196 tr. zák., spáchaný tím, že kus vepřového masa ve váze 6½ kg,

uloupený Josefem L-em, na se převedli. Výrok napadeného rozsudku zní naproti tomu ohledně obou obžalovaných v ten smysl, že onen uloupený kus masa na se převedli, pokud se týče ukrývali. Toto již samo sebou nepřilíš jasně znění rozsudkového výroku nepřipouští bezpečného úsudku, zda mělo jím býti řečeno, že oba obžalovaní uloupené maso na se převedli i je ukrývali, či že, jak arci spíše za to míti jest, jeden z nich je na se převedl, druhý pak je ukrýval. Kdežto by však pořad, v němž jména obžalovaných uvedena jsou ve výroku rozsudkovém, nasvědčoval domněnce, že maso na se převedl napřed uvedený obžalovaný Josef S. a že je ukrývala v druhé řadě obžalovaná Emma S-ová, podrobná skutková zjištění rozhodovacích důvodů a z nich tamtéž čerpané závěry činí spíše pravděpodobným, že dle přesvědčení nalézacího soudu maso na se převedla, po případě je snad i ukrývala obžalovaná Emma S-ová, kdežto obžalovaný Josef S. že je pouze ukrýval. Za této nejasnosti nezbyvá, než pojmáti rozsudkový výrok dle jeho celkového znění v ten rozum, že se v obojím směru vztahuje na oba obžalované. Pak ale dlužno uznati, že výtká zmateční stížnosti, dle níž pro rozsudkový výrok ohledně obžalovaného Josefa S-a nejsou uvedeny žádné důvody, je plně oprávněna, pokud jím jmenovaný uznán byl vinným, že uloupený kus masa na se převedl. Ve skutkových zjištěních rozsudkových není uvedeno ani jediné faktum, které by přicházelo v úvahu jako zjištění, že obžalovaný Josef S. uloupený kus masa jakýmkoliv způsobem, ať již přímo od Josefa L-a ať od své manželky, obžalované Emmy S-ové, na se převedl, naopak konečný závěr rozsudkový, jeho se týkající, dle něhož obžalovaný, věda, že maso, koupené jeho manželkou, se nachází v jeho stavení, nepředsevzal ničeho, by maso bylo odstraněno neb aby věc oznámena byla úřadu, maso naopak ve svém stavení trpěl, je tudíž ukrýval, dovoluje souditi, že nalézací soud neshledává počinání, odpovídající pojmu podílnictví na loupeži, u obžalovaného v tom, že maso na se převedl, nýbrž jen v tom, že je ukrýval. Zmateční stížnost namítá dále, že ke skutkové podstatě naznačeného zločinu nestačí pachatelovo vědomí, že jde o věc uloupenou, nýbrž že vyžaduje se jistá pozitivní činnost jeho. Námitka směřuje slovním svým zněním arci pouze proti oné části rozsudkového výroku, jímž obžalovaný byl uznán vinným, že uloupený kus masa na se převedl. Zračí se v tom jen důsledek shora zmíněné nejasnosti výroku toho; než námitka, která v úvahu přichází jako uplatňování důvodu zmatečnosti čís. 9 a) Šu 281 tr. ř. jest odůvodněna také, pokud se týká druhé části rozsudkového výroku, dle něhož obžalovaný uloupený kus masa ukrýval. Dle shora citovaného závěru rozsudkového spatřuje totiž nalézací soud ukrývání uloupeného masa obžalovaným již v tom, že, nepředsevzav ničeho, by maso bylo odstraněno neb aby věc oznámena byla úřadu, maso ve svém stavení trpěl, tudíž v tom, že se ve věci zachoval čistě pasivně. Než v takovémto pouze pasivním chování se, v pouhém trpění ulopené věci ve stavení nelze ještě bez dalšího zjištění shledávati úmyslnou činností, směřující k tomu, by poškozenému znovunabytí uloupeného předmětu bylo stíženo, jak ji k pojmu ukrývání vyžaduje zákon; tím méně odpovídá pojmu takovéto činnosti pouhé opomenutí oznámení věci u úřadu,

uváží-li se zejména, že dle rozsudkového zjištění obžalovanému bylo v době, kdy maso ve svém stavení trpěl a ono oznámení učiniti opomenul, již známo, že maso, o němž dle dalšího zjištění rozsudkového věděl, že pochází z loupeže, jeho manželka Emma S-ová od L-a koupila, že tedy předsevzala čin, jímž za předpokladu, rozsudkem rovněž výslovně zjištěného, že totiž i jí původ masa toho byl znám, založena byla u ní skutková podstata zločinu podílnictví na loupeži, takže pro obžalovaného ani s hlediska ustanovení §u 216 tr. zák. nebylo povinností, věc úřadu oznámiti.

Čís. 1272.

Pouze ten vyhovuje výzvě k rozchodu (§ 283 tr. zák.), kdo se na výzvu od davu ihned oddělí a z místa shluknutí se bez váhání vzdálí. Přečin §u 283 tr. zák. nepředpokládá ani jednání vzpurné ani osobní výzvu k pachateli.

Ke skutkové podstatě přestupku dle §u 312 tr. zák. se nevyžaduje urážlivý úmysl, nýbrž stačí vědomí pachatelovo, že svým jednáním zlehčuje veřejnou autoritu, kterou představuje napadená osoba.

(Rozh. ze dne 28. září 1923, Kr II 754/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Olomouci ze dne 14. června 1922, jímž byl obžalovaný Karel Sch. podle §u 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn z obžaloby pro přečin podle §u 283 tr. zák. a přestupek podle §u 312 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y :

Rozsudek zjišťuje, že dne 28. října 1921 vyzvalo službu konající četnictvo větší dav lidí, který se byl shromáždil na náměstí v R. a v němž vrchní četnický strážmistr Jakub T. viděl také obžalovaného, by se rozešli, a že tomuto rozkazu na konec také bylo vyhověno. Nalézací soud neshledal v tom, že obžalovaný, jak se praví v rozhodovacích důvodech rozsudkových, s davem z náměstí do bočních ulic jen pozvolna ustupoval, skutkové podstaty přečinu shluknutí ve smyslu §u 283 tr. zák. dle rozhodovacích důvodů proto, že obžalovaný sám zodpovídal se v ten smysl, že se na ono vyzvání četnictva vzdálil úzkou boční ulicí do horní okružní ulice a dále proto, poněvadž ani svědek T. nebyl s to, by potvrdil, že obžalovaný onoho vyzvání neuposlechl. Zmateční stížnost státního zastupitelství namítá, dovolávajíc se důvodu zmatečnosti čís. 9 a) §u 281 tr. ř., právem, že tento výrok rozsudkový zakládá se na mylném právním posouzení věci. V rozsudku připomíná se opět, že vyzvání četnictva k rozchodu bylo na konec vyhověno, o obžalovaném samotném pak se uvádí, že s davem z náměstí jen pozvolna ustupoval. Dlužno proto za to mítí, že rozsudek také, pokud zdůrazňuje onen svědecký údaj Jakuba T-a, dle